

Casa Trabal

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Avinguda Colomer, 19.
Alçada: 210

Coordenades:

Latitud: 41.440589041317
Longitud: 1.8680298316903
UTM Est (X): 405436
UTM Nord (Y): 4588287

Classificació

Número de fitxa: 08091 - 112
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle: XX
Any: 1918
Autoria de l'element: Josep Pausas i Coll (arquitecte)
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Malgrat que la casa no està protegida específicament, l'Avinguda Colomer, amb la menció específica a les característiques arquitectòniques tant dels espais urbans comuns, com les cases i torres d'estiueig històriques que engloba estan protegides com a Bé Cultural d'Interès Local BCIL / Immobile / 8401-I / Aprovació definitiva comissió d'urbanisme / 25/01/2015 / DOGC / 05/06/2015 / POUM C1-09.
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada

Titular: 5584813DF0858S0001AD

Fitxes associades:

[Avinguda Colomer](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa: dv., 10/05/2024 - 00:30

Descripció

La casa Trabal és una torre d'estiueig construïda l'any 1918, el mateix any que es construeix la veïna Casa Pomar i dissenyades pel mateix arquitecte, Josep Pausas i Coll.

És un edifici de planta baixa i rectangular, amb subterrani i coberta amb teulada a dos vessants i acabat tipus holandès perpendicular al carrer, formant un gran ràfec a tot el perímetre de la casa. Totes les obertures tenen aplicacions decoratives fetes amb ceràmica blava i les finestres tenen porticons de fusta. Els elements més característics són el tester amb la triple finestra rectangular vertical de la façana principal i la coberta de pissarra.

La casa està envoltada d'un jardí tancat i forma part d'un nucli residencial a l'avinguda Colomer.

Història

El conjunt de cases de l'avinguda Colomer, construïdes entre els anys 1910 i 1935 s'entrellaça amb la història del desenvolupament urbà i l'auge de les segones residències durant el segle XX del poble per captar en el moviment d'estiueig de la burgesia Barcelonina, la possibilitat d'establir-hi una residència d'estiu. Aquesta avinguda ha estat una de les àrees residencials més característiques de Gelida.

El desenvolupament de l'avinguda Colomer, va ocupar part de la finca de la masia de Can Santfí, del qual Joan Colomer i Guitart (1878 - 1936) n'era propietari. La planificació inicial d'aquest espai reflecteix les influències de les ciutats-jardí europees, amb una disposició centrada en l'estètica i el benestar dels residents. Aquesta visió, plenament contemporània de zona residencial, incloïa un passeig arbrat (el més ample de Gelida) i flanquejat per torres residencials amb pati i jardí a banda i banda. L'industrial barceloní Ramon Trabal Palet, el qual es va quedar una de les parcel·les (casa Trabal), de la mà de l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885 - 1951) es convertiren en els principals promotors de la zona. L'any 1924, l'Ajuntament de Gelida va promoure la pavimentació del carrer i l'enllumenat central de l'avinguda segons l'estudi de Gemma Alonso. No obstant això, l'evolució posterior ha comportat canvis que han afectat la integritat del conjunt. L'enderrocament d'algunes de les cases noucentistes per donar pas a noves construccions ha alterat en certa manera la cohesió arquitectònica de l'àrea. Malgrat aquests canvis, l'avinguda Colomer continua mantenint el seu caràcter residencial, amb un encant propi. Aquesta via, protegida com a Bé Cultural d'Interès Local, continua sent un testimoni viu del passat i un referent per a la comunitat de Gelida.

El 1917 Delfí Mas, de la nissaga de constructors i projectistes de Gelida construeix les dues primeres torres de l'avinguda Colomer, les cases Trabal i Pomar. El treball de Joan Rosselló i Raventós (1990) recull l'obra i l'activitat de la nissaga dels Mas, una família de paletes, constructors i arquitectes que han tingut una presència molt important en la vida de Gelida durant els segles XIX i XX. La configuració de la Gelida moderna no seria la mateixa sense aquesta influència, la qual ha significat, entre altres aspectes, la introducció del modernisme a Gelida, la construcció de molts edificis representatius i la redacció del primer

Pla General d'Urbanisme a principis de 1980.

Des de la primera meitat del segle XIX, els Mas han intervingut sense interrupció en el procés de construcció de la Gelida actual, amb dos-cents anys d'una activitat amb repercussió pública. L'herència constructiva de Mariano Mas va ser recollida pel seu hereu, Francisco Mas i Romana, que es va dedicar de ple a l'ofici de constructor de cases consolidant la nissaga al poble entre 1860 i 1886. La següent generació va bifurcar l'activitat de la família. L'hereu, Mariano Mas i Civil, es va mantenir a l'empresa familiar, mentre que el segon fill, Lluís Mas i Civil es va dedicar a la construcció de cases i va ser el primer Mas que es va decidir a projectar obertament. La prematura mort de Lluís Mas el 1906 va obligar el seu fill, Delfí Mas i Valls a enfrontar-se al negoci a l'edat de dinou anys. Delfí va buscar la presència d'arquitectes de prestigi en les seves obres i va construir gran part de l'arquitectura de prestigi de l'època.

Bibliografia

AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

ALONSO, Gemma (2012). L'estiueig a Gelida 1880-1940. Anàlisi dels fons documentals i fotogràfics. Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

PALOU, Xavier (2006). "Avinguda Colomer, que n'ets de maca!". Programa Festa Major 2006, p. 49.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

ROSSELLÓ, Joan (2013). "Els mestres d'obres en l'arquitectura de Gelida". Programa de Festa Major 2013, pp. 63 - 70.

ROSSELLÓ, Joan (2014). "Jaume Colomer Bertran, el paleta nou (1888-1962)". Programa Festa Major 2016, pp. 86-90.

ROSSELLÓ, Joan (2014). "Torres Badia" Programa Festa Major 1987, pp. 61 - 63.

YESTE, Carme (1991). "Gelida, una mostra de de l'evolutiva edilícia dins de la història de l'art". Programa Festa Major 1991, p. 97-98.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2016](#)

[Programa de Festa Major 2013](#)

[Programa de Festa Major 2006](#)

En el conjunt de cases modernistes, racionalistes i tradicionals:

- A. Casa Serra (1918)
- B. Casa Ros (1918)
- C. Casa Ros (1918)
- D. Casa Ros (1918)
- E. Casa Ros (1918)
- F. Casa Ros (1918)
- G. Casa Ros (1918)
- H. Casa Ros (1918)
- I. Casa Ros (1918)
- J. Casa Ros (1918)

El conjunt de cases de l'avinguda Colomer (1910-1935) ocupa la zona d'oliveres i vinyes de la masia de Can Sastre i rebé el nom del seu propietari, Joan Colomer i Guitart (1878-1936). Va ser projectada perquè fos un passeig, el més ample de Gelida, amb arbres i cases a ambdós costats per construir terres amb jardí i acollir l'estiueig barceloní. L'industrial barceloní Ramon Trabat Palet junt amb l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885-1951) es van convertir en els promotors d'aquesta zona als anys 20.

The houses in Avinguda Colomer (1910-1935) occupied the area of the olive trees and vineyards of Can Sastre farmstead and was named after its owner Joan Colomer i Guitart (1878-1936). It was designed to be a promenade, the widest one in Gelida, with trees and houses on either side, for summer houses with gardens to be built for the summer visitors from Barcelona. The Barcelona industrialist Ramon Trabat Palet and the municipal architect Josep Ros i Ros (1885-1951) were the promoters of this area in the 1920s.

El conjunt de cases de la avinguda Colomer (1910-1935) ocupà la zona de l'olivera i vinyes de la masia de Can Sastre i rebé el nom de la seva propietat. Joan Colomer i Guitart (1878-1936). Fou projectada perquè fos un passeig, el més ample de Gelida, amb arbres i cases a ambdós costats per construir terres amb jardí i acollir l'estiueig barceloní. L'industrial barceloní Ramon Trabat Palet junt amb l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885-1951) es van convertir en els promotors d'aquesta zona als anys 20.

Le ensemble des maisons de l'avenue Colomer (1910-1935) occupé la partie des oliviers et des vignes de la mas de Can Sastre au profit de son propriétaire Joan Colomer i Guitart (1878-1936). Pensée de venir à créer un passage, le plus large de Gelida, avec des arbres et des maisons de part et d'autre, afin de construire des résidences avec jardin pour le villégiature des barcelonnais. L'industriel barcelonais Ramon Trabat Palet l'architecte municipal Josep Ros i Ros (1885-1951) furent les promoteurs de cette zone dans les années 1920.

Jugar al carrer

1, 2, 3

Gelida

